

1. Giriş

Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş., Katma değer yaratan ürün ve çözümlerle Pazar lideri olmayı hedefleyen, paydaşlarımıza beklentilerinin üzerinde sürdürülebilir yaklaşımlar kaliteli, rekabetçi, yenilikçi, ürün ve çözümler sunmak adına kalite odaklı adaletli etik, esnek çevik yenilikçi, sürdürülebilir çevre ve insan odaklı evrensel kalite ve standartlarda hizmet sunmayı ve ekonomik sosyal gelişime katkıda bulunmayı amaçlar. Bu suretle ulusal çapta, müşterileri, hissedarları, çalışanları, tedarikçileri -kısaca tüm paydaşları- için güvenilirlik, devamlılık ve saygınlık simgesi olmayı hedefler.

Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. Etik Davranış İlkeleri ile Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve bağlı şirketlerindeki çalışanlarına ve Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına temsilen hareket edenlere görevlerini yerine getirirken verecekleri karar ve gösterecekleri davranışlarında yol gösterici olunması amaçlanmıştır.

Tüm Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. çalışanlarından, kültür bütünlüğünü sağlayacak tavır ve davranışlar sergilemeleri beklenmektedir. Buna ek olarak, tüm çalışanlardan beklenen Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. saygınlığını kurumsal yapısının güvenilirliğini korumak ve geliştirmektir.

Geçici personel de dahil olmak üzere Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. bünyesinde istihdam edilen tüm çalışanları , Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. Etik Davranış İlkeleri 'ne veya buna uygun olarak oluşturulan şirket Etik Davranış İlkeleri 'ne uymakla yükümlüdürler. Tüm paydaşlardan ve çalışanlardan, iş etiği kuralları ve bu kuralları destekleyen tüm uygulama prensiplerine uymaları beklenir.

Etik Davranış İlkeleri 'nin tüm çalışanlara bildirilmesi, çalışanların bu kurallara gerekli önemi vermelerinin sağlanması ve Etik Davranış İlkeleri 'ne uyulması konusunda gerekli çaba ve liderliğin gösterilmesi Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. bünyesinde görev yapan orta ve üst düzey yöneticilerin asli görev ve sorumlulukları arasındadır.

Etik Davranış İlkeleri ve Uygulama Prensipleri dokümanının son versiyonunun çalışan tarafından okunduğunu, anlaşıldığını ve uygulama taahhüdünü belgelendirme sorumluluğu İnsan Kaynakları Yöneticisine/Sorumlusuna aittir.

2. Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. Çalışan İlkeleri

Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş., sürdürülebilir büyümeyi sağlayacak katma değeri yaratan en başarılı ve yetkin profesyonellerden oluşan ve herkesin parçası olmaktan gurur duyduğu ideal kurum olmayı hedeflemektedir.

Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş., çalışanlarına değer verir ve çalışan haklarına saygılı davranır. “En önemli yatırımımız insan kaynağımızdır” politikası, Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. 'nin kurulduğu günden itibaren benimsediği temel ilkelerden biridir.

Bu çerçevede;

- ✓ İşe alma ve istihdamda tek ölçü olarak işe uygunluk vasfını aramak, ayrımcılık yapmadan fırsat eşitliği sağlamak

- ✓ Şirketi ileriye götürecek nitelikli gençleri ve deneyimli profesyonelleri şirket bünyesine kazandırmak
- ✓ Çalışanların yeteneklerinden, gücünden ve yaratıcılığından azami fayda sağlamak
- ✓ Çalışanların eğitilmesi, yönlendirilmesi ve geliştirilmesi için imkân ve fırsat eşitliği sağlamak,
- ✓ Adil ve rekabetçi ücret politikaları, etkin ve objektif performans değerlendirme sistem ve uygulamaları ile başarıyı ödüllendirmek
- ✓ Yükselme ve ödüllendirmede fırsat eşitliği sağlayarak çalışanların şirkete olan bağlılığını arttırmak
- ✓ Çalışma barışının sürekliliğini sağlamak
- ✓ Çalışanlara temiz, sağlıklı ve güvenli çalışma koşulları sağlamak
- ✓ İş birliği ve dayanışmanın en önemli unsur olduğu şeffaf ve karşılıklı saygıyı teşvik eden, çalışma ortamını yaratmak ve kalıcı kılmak
- ✓ Çalışanların görüş ve önerilerini değerlendirmek, yanıtlamak ve motivasyon artırıcı adımlar atmak
- ✓ Çalışanlar ile ilgili özel bilgileri, hukuki zorunluluk haricinde, çalışanın izni ve bilgisi olmadan üçüncü şahıslarla paylaşmamak
- ✓ İnsan haklarına saygılı olmak

çalışanlarla ilişkiler açısından temel prensipleri oluşturur.

3. Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. Harici İlişkileri

Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. 'nin paydaşları ile ilişkilerini yönlendiren temel prensipler aşağıda sıralanmıştır.

3.1. Devlet İlişkileri

- ✓ Faaliyet gösterilen ülkedeki ilgili tüm yasa, kural ve düzenlemelere uymak
- ✓ Tüm işletme faaliyetlerini ve muhasebe sistemini yürürlükteki mevzuata göre tam ve uygun bir biçimde yönetmek, kayıt altına almak ve raporlamak

3.2. Hissedar İlişkileri

- ✓ Hissedarlarının mevzuat ile belirlenmiş hak ve çıkarlarını korumak
- ✓ Hissedarlarının sağladığı kaynakların karşılığı olarak değer yaratılması için azami gayreti göstermek, oluşan karı hissedarlara dağıtmak ya da yatırıma yönlendirmek

- ✓ Hissedarlarına ve kamuya ve bağlı şirketlerle ilgili olarak, açıklanması gereken hususların tam, zamanında ve doğru bir şekilde duyurulmasını sağlamak
- ✓ Hissedarlarına ve kamuya ve bağlı şirketlerle ilgili bilgi ve belgelerde şeffaf ve dürüst olmak,

Bağlı şirketlerin, Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. 'nin kuruluşundan itibaren süregelen güven ve dürüstlük ilkeleri çerçevesinde yönetilmesini sağlamak, sürdürülebilir büyüme ve karlılığı hedef alarak, bağlı şirketlerimizin kaynaklarını, varlıklarını ve çalışma zamanını verimlilik bilinciyle yönetmek

3.3. Sosyal Sorumluluk

- ✓ Ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkıda bulunacak çalışmaları desteklemek
- ✓ Toplumu ilgilendiren konulara duyarlılık göstermek ve toplumun olumlu yönde gelişimi için destek vermek

3.4. Tedarikçi İlişkileri

- ✓ Tedarikçiler ile iş ilişkilerinde karşılıklı değer yaratmak
- ✓ Tedarikçiler ile iletişimi, açık, doğrudan ve doğru bir şekilde yürütmek.
- ✓ Tedarikçi seçiminde objektif kriterler ile karar vermek, şirketin menfaatlerini önde tutmak
- ✓ Tedarikçi denetimlerinde ve ziyaretlerinde tedarikçi tarafından talep edilen makul gizlilik ve iş güvenliği kurallarına uymak

4. Çalışanların Uyması Gereken Etik Davranış İlkeleri

“Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. ” adının profesyonellik, dürüstlük ve güvenle anılmasının devamı ve daha ileri noktaya taşınması, tüm Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. çalışanlarının birincil sorumluluğudur. Bu çerçevede Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. çalışanlarından beklenenler aşağıda sıralanmıştır:

- ✓ Yasalara daima uymak
- ✓ Temel ahlaki ve insani değerler çerçevesinde görevlerini yerine getirmek
- ✓ Tüm ilişkilerinde karşılıklı yarar sağlamak amacıyla hakkaniyetli, dürüst, iyi niyetli ve anlayışlı davranmak
- ✓ Her ne amaçla olursa olsun kişi ve kuruluşlardan hiçbir şekilde haksız kazanç sağlamamak, rüşvet almamak ve vermemek
- ✓ Sürdürülen görevlerde, ilgili iş etiği kuralları ve bu kuralları destekleyen tüm uygulama prensiplerine uygun olarak hareket etmek

- ✓ Açıkça yetkilendirilmedikçe şirketi taahhüt altında bırakacak bir davranışta, beyanda ya da yazışmada bulunmamak
- ✓ Diğer çalışanları rahatsız edecek ve/veya zarara uğratacak davranışlarda bulunmamak, iş ahengini bozmamak
- ✓ Şirketin bilgi ve bilgi sistemleri de dahil olmak üzere, tüm maddi ve gayri maddi varlıklarına şahsi malı gibi azami düzeyde özen göstermek, bunları olası kayıp, zarar, yanlış kullanım, suiistimal, hırsızlık ve sabotajlara karşı korumak
- ✓ Şahsi çıkar ve/veya siyasi aktivite ve çıkar için mesai zamanını ve Şirket kaynaklarını doğrudan ve dolaylı olarak kullanmamak

4.1. Varlık ve Bilgi Yönetimi

4.1.1. Fikri Mülkiye Hakları ve Bilgi Yönetimi

- ✓ Diğer firmalara ait patent, telif hakları, ticari sırlar, marka, bilgisayar programları ya da diğer fikri ve sınai mülkiyet haklarının –bilerek- yetkisiz kullanımından kaçınmak
- ✓ Tüm yasal kayıtların sağlıklı bir şekilde tutulmasını sağlamak
- ✓ Üçüncü kişilerden gelen şirket için gizli kategorisine giren bilgi taleplerini, üst yönetim onayı olmadan cevaplamamak
- ✓ Şirketin açıkladığı beyan ve sunduğu raporların gerçeğe uygun olması için gerekli titizliği göstermek

4.1.2. Güvenlik ve Kriz Yönetimi

- ✓ Olası terör, doğal afet ve art niyetli girişimlere karşı şirket çalışanlarını, bilgi ve bilgi sistemlerini, ve santrallerin korunması için gerekli tedbirleri almak
- ✓ Terör, doğal afet vb. olması durumunda oluşturulacak acil kriz yönetimi ile ilgili gerekli kriz planlamasını yapmak, bu yolla kriz anında minimum kayıpla işin sürekliliğini sağlamak
- ✓ Şirket varlıklarının çalınmasını veya zarara uğramasını önlemek için her türlü tedbiri almak

4.1.3. Gizlilik

- ✓ Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. 'e ait mali ve ticari sırların, Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. 'e ait rekabet gücünü zayıflatacak bilgilerin, personel haklarının ve bilgilerinin, iş ortaklarıyla olan anlaşmaların “gizlilik” çerçevesi içinde olduğu bilinci ile hareket etmek, bunların korunmasını ve gizliliğini sağlamakta azami özen göstermek
- ✓ İş gereği öğrenilen bilgileri ve haiz olunan belgeleri, her ne amaçla olursa olsun kurum içi ve dışındaki yetkisiz kişi ve mercilerle paylaşmamak, spekülatif amaçlı (doğrudan veya dolaylı olarak) kullanmamak

- ✓ Çalıştıkları şirketler ve bunların müşterileri ve iş yaptığı diğer kişi ve şirketler ile ilgili kamuya açık olmayan bilgileri hiçbir şekilde öngörülen amaç dışında kullanmamak, gerekli izinleri almadan üçüncü kişiler ile paylaşmamak,

4.2. Çıkar Çatışmasından Kaçınmak

Çıkar çatışması; çalışanların görevlerini tarafsız bir şekilde icra etmelerini etkileyen ya da etkileyebilecek ve kendilerine, yakınlarına, arkadaşlarına ya da ilişkide bulunduğu kişi ya da kuruluşlara sağlanan her türlü menfaati ve onlarla ilgili maddi ya da herhangi bir şahsi çıkara sahip olmaları halini ifade eder.

4.2.1. Kendi ya da Yakınlar Lehine İşlem Yapmama

- ✓ Unvan ve yetkiden faydalanarak, kendisi, yakınları veya üçüncü kişiler lehine haksız menfaat sağlamamak
- ✓ Yapılacak kişisel yatırımlarda, mevcut çalışılan kurumla çıkar çatışması durumuna düşmemeye özen göstermek
- ✓ Yapılacak kişisel yatırımların veya herhangi bir iş faaliyeti dışındaki uğraşların hâlihazırda devam eden Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. 'deki görevini yapmasına zaman ve dikkat verme açısından engel olmamasına özen göstermek ve ana görevlere odaklanmayı önleyen bu gibi durumların gerçekleşmesinden kaçınmak
- ✓ Çalışan ile müşteri veya tedarikçi konumundaki şirkette aynı iş ile ilgili birinci derecede karar verme mevkiinde bulunan kişilerin birinci derece akraba olması durumunda üst amirine bilgi vermek
- ✓ Ticari ilişki içinde bulunulan bir başka şirkette yakınlarının hisse veya maddi menfaat sahibi olmasının öğrenilmesi durumunda üst amirine bilgi vermek

Çalışanlar, başka bir şirkette hisse sahibi olmaları veya şirket yatırımlarına iştirak etmeleri halinde bu durumu derhal ilk amirlerine bildirmek durumundadırlar. Bu konu adaylarla yapılacak iş görüşmelerinde de özellikle sorgulanır. Çalışanlar, bu durumlarında olabilecek değişiklikleri ve benzeri çıkar çatışması olarak algılanabilecek konuları bir üst seviye amirine bildirir ve bilgilendirme en az iki üst seviye amire kadar iletilir.

4.2.2. Temsil ve Organizasyon Davetlerine Katılım

İş ilişkisi içerisinde bulunulan veya bulunulma potansiyeli taşıyan kişi veya kurumların gerçekleştirdiği genel katılıma açık; konferans, resepsiyon, tanıtım etkinlikleri, seminerler vb. dışındaki, karar almada etkileyici olan veya öyle algılanabilecek sportif faaliyetler, yurt içi / dışı geziler, vb. davetlere katılım Genel Müdür ve Genel Müdür Yrd. onayına tabidir.

4.2.3. Hediye Almak ve Vermek

Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile iş ilişkisi kurmak ya da iş ilişkisini sürdürmek isteyen özel ya da resmi kişi ve kuruluşlarla olan ilişkilerin yürütülmesinde;

- ✓ Ticari gelenek, örf ve adetlere uygun şekilde verilen ya da hatıra / promosyon niteliğindeki malzemeler dışında, çalışanların tarafsızlıklarını, performanslarını, karar almalarını etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan, bir usulsüzlüğün varlığı izlenimi yaratan, bağımlılık ilişkisine neden olabilecek ya da öyle algılanabilecek ekonomik değeri olan ya da olmayan herhangi bir hediye kabul ve teklif etmemek,
- ✓ Tedarikçilerden ve bağlı şirketlerinden veya üçüncü kişilerden çalışanların tarafsızlıklarını, performanslarını, karar almalarını etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan hiçbir indirim ya da menfaat talep etmemek, bunları üçüncü kişilere teklif etmemek ve bunlar teklif edildiğinde kabul etmemek,
- ✓ Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve çalışanları tarafından üçüncü kişilere hediye verilebilmesi için öncelikle Genel Müdür ve Genel Müdür Yrd.'nin onayının alınması gereklidir.

4.2.4. İşten Ayrılanların Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile İş Yapması

Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve ortaklıklarındaki görevinden ayrıldıktan sonra kendisi bizzat şirket kurarak ya da bir şirkete ortak olarak şirketlerine satıcılık, yüklenicilik, danışmanlık veya benzeri şekillerle iş yapmak, olumsuz algılamalar oluşturabilecek dikkat edilmesi gereken çok önemli bir husustur. Böyle bir sürecin öncesi ya da sonrasında şirket menfaatleri çerçevesinde hareket edilmesi, ahlaki ve etik kurallara riayet edilmesi, süreç öncesi ve sonrasında çıkar çatışmalarına izin verilmemesi gereklidir. Bu durumdaki bir tedarikçi için ilgili yöneticinin, tedarikçinin daha önce çalışılmış olduğu şirketi ile temasa geçerek uygunsuz bir durum olmadığına dair rapor hazırlayarak bir üst amirini bilgilendirmesi gereklidir. Uygunsuz bir durum söz konusu ise ilgili şahısla ticari ilişki kurulmamalıdır. Genel Müdür onayı gerektiren istisnai haller dışında olumsuz algılamaları önlemek üzere bu tür ticari ilişkilere çalışanın şirketten ayrılmasının üstünden 2 yıl geçmeden onay vermemek gereklidir.

4.2.5. İçerden Bilgi Ticareti

Çalıştıkları Şirket ve Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. 'e ait her türlü gizli bilgiyi kullanarak veya üçüncü şahıslara vererek, herhangi bir ticari menfaat elde etmeye çalışmanın (insider trading) yasal bir suç olduğunu bilmek ve kesinlikle teşebbüs etmemek.

5. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği

- ✓ Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş., işyerinde ve işbaşı, işçi sağlığı ve iş güvenliğini tam anlamıyla sağlamayı hedeflemiştir. Çalışanlar bu amaçla konulan kural ve talimatlara uygun hareket etmekle ve gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler.
- ✓ Çalışanlar, işyeri ve/veya işçiler bakımından tehlike arz eden veya yasa dışı nitelikteki hiç bir eşya ya da maddeyi işyerinde bulundurmamalıdır.
- ✓ Çalışanlar; geçerli bir doktor raporuna istinaden bulundurulmuş hâri, işyerinde uyuşturucu, bağımlılık yapıcı, akli veya fiziksel melekeleri kısıtlayıcı ya da ortadan kaldırıcı maddeleri bulundurmamalı, bu tür maddelerin etkisi altındayken iş yerinde ve iş kapsamında çalışma yapmamalıdır.

6. Siyasi Faaliyet Yasağı

Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve bağlı şirketleri siyasi partiler, politikacılar ya da siyasi adaylara bağış yapmaz. Bu konularda işyerlerinin sınırları içerisinde gösteri, propaganda ve benzeri maksatlı faaliyetlere izin verilmez. Şirket kaynakları (araç, bilgisayar, e-posta gibi) siyasi amaçlı faaliyetlere tahsis edilemez.

7. Etik Davranış İlkeleri Uygulama Prensipleri

7.1. İhlallerin Bildirim Yükümlülüğü

Çalışanlar, Tibet Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş. veya bağlı şirket Etik Davranış İlkeleri'nin ya da bağlı şirketin tabi olduğu mevzuat hükümlerinin ihlal edildiğini öğrenir veya bundan şüphelenirlerse bu durumu üst amirlerine (ilk yöneticisine) ya da duruma göre Genel Müdür'e ve/veya bağlı bulunduğu Yönetim Kurulu Başkanı'na derhal iletmekle yükümlüdürler.

Kişinin, işyerindeki huzuru ya da iş ilişkilerini olumsuz yönde etkileyecek şekilde yaptığı bildirimin üçüncü şahıslara ifşa edilmesi kesinlikle önlenektir. Bildirim mekanizmasının şirket menfaati doğrultusunda olması gözetilmelidir.

Bildirimde bulunanın, ihbar edilen hakkında dedikodu yapması veya kariyerini olumsuz etkilemeye çalışması gibi niyetlerden arınmış olması çok önemli bir husustur. Bu bakımdan ihbar ve soruşturma sürecinde gizlilik, objektiflik ve etik kurallara uyum son derece kritik bir konudur. Hem bildirimde bulunan hem de konuyla ilgili süreci yöneten kişilerin bu konuya azami önem ve dikkat göstermesi zorunludur.

Yalan ve/veya iftira niteliğinde kasıtlı bildirimler tespit edildiğinde etik kural ihlali olarak yorumlanır.

7.2. Disiplin Uygulaması

Etik Davranış Kural ihlalleri sonrasında aşağıdaki disiplin cezaları uygulanır:

- ✓ Eğer bilerek ve isteyerek yapıldığı tespit edilen bir suiistimal söz konusu ise ilgili kişinin (4758 sayılı İş Kanunu'nun ilgili maddeleri uyarınca) iş akdi haklı nedenle feshedilecek ve gerekli görülürse hakkında kanuni işlem başlatılacaktır. Bilerek ve isteyerek haksız menfaat sağlayan kişinin, geçmişte yaptığı faydalı işler alınan karar üzerinde kısmen veya tamamen bir af sebebi oluşturmaz.
- ✓ Suiistimal yoksa ya da dikkatsizlik veya bilgisizlikten doğan ihmal söz konusu ise olayın etkisine uygun olarak ilgili kişiye sözlü veya yazılı uyarı verilir.

Ek-1 Etik Davranış İlkeleri İhlal Bildirimleri

Etik davranış ilkelerinin ihlal edildiğine dair herhangi bir şüpheniz veya bilginiz varsa, durumu yöneticinize ya da Etik Kurul Yöneticisine (0 232) 843 90 50 numaralı telefonda, etik@tibetmakina.com e-posta adresinden ya da <https://www.tibetmakina.com.tr/tr/etik-bildirim-platformu> web sitesi üzerinden bildirimde bulunabilirsiniz. Belirtilen üç iletişim kanalı üzerinden de kimlik bilgisi belirtmeden gizlilik çerçevesinde bildirim yapabilirsiniz.